

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 октомври 2014 г.

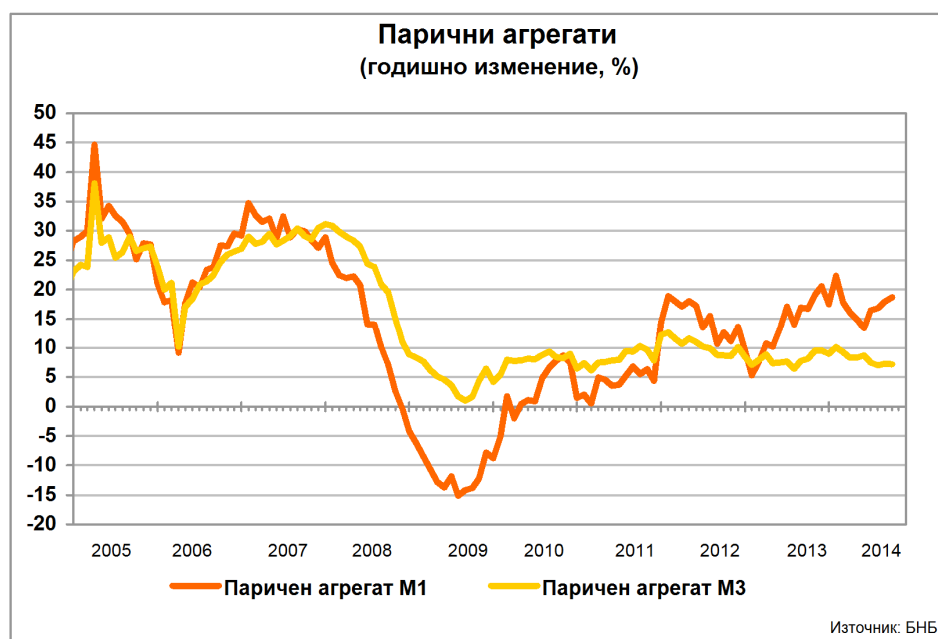
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Септември 2014 г.

През септември 2014 г. годишният прираст на *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) е 7.2% при 7.2% през август 2014 година. В края на септември т. г. те са 69.921 млрд. лв. (88.3% от БВП³) при 69.422 млрд. лв. към август 2014 г. (87.6% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през септември т. г. с 18.7% на годишна база (18% годишен ръст през август 2014 година).

Графика 1

В края на септември т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 58.910 млрд. лв. (74.4% от БВП), като годишният им темп на прираст е 7.2% (7.4% годишен ръст през август 2014 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 16.211 млрд. лв. (20.5% от БВП) в края на септември 2014 година. В сравнение със същия месец на 2013 г. те нарастват с 6.7% (9.1% годишен ръст през август 2014 година). Депозитите на *финансовите предприятия* се понижават с 3.7% на годишна база през септември 2014 година (9.6% годишно понижение през август 2014 г.) и в края на месеца достигат 3.516 млрд. лв. (4.4% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД*

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Извършени са ревизии за юни 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матурирест до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2014 г. в размер на 79.205 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

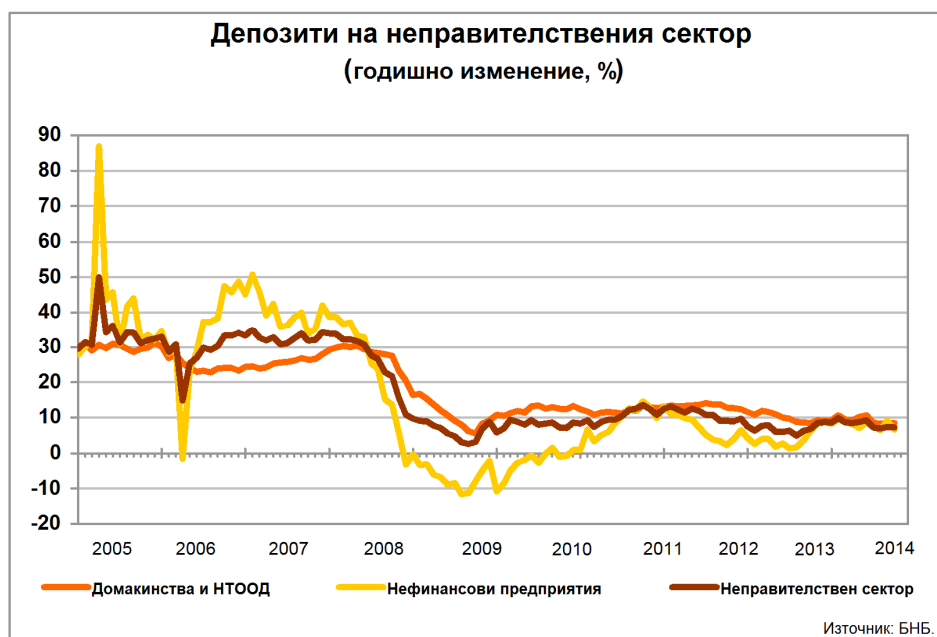
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговеки организации, обслужващи домакинствата*).

са 39.183 млрд. лв. (49.5% от БВП) в края на септември 2014 година. Те нарастват с 8.6% спрямо същия месец на 2013 г. (8.5% годишен ръст през август 2014 година).

Графика 2

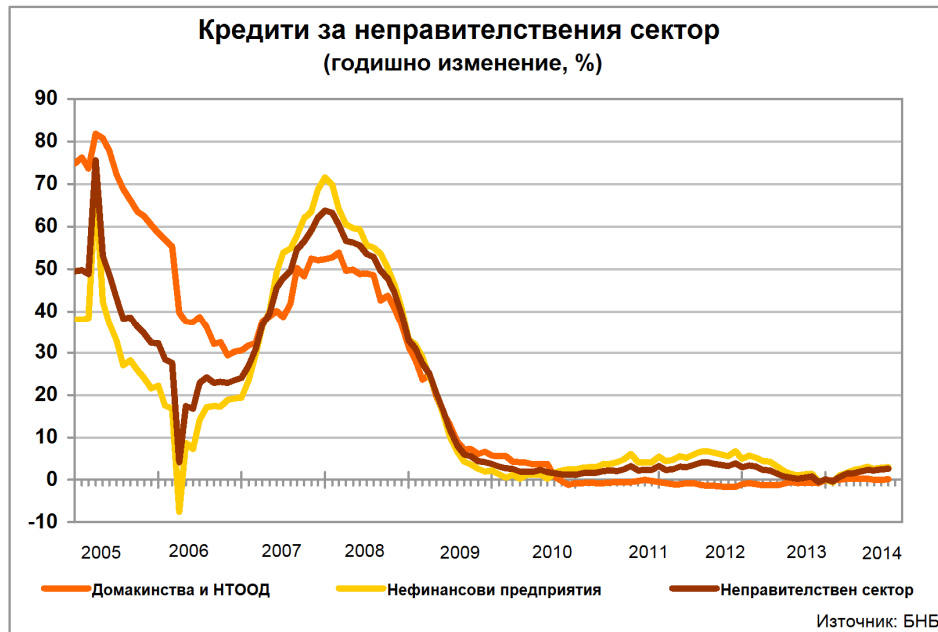
Нетните вътрешни активи са 54.272 млрд. лв. в края на септември 2014 година. Те се увеличават с 0.1% спрямо същия месец на 2013 г. (0.3% годишен ръст през август 2014 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 56.498 млрд. лв. и нараства спрямо септември 2013 г. с 1.4% (0.9% годишен ръст през август 2014 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ нарастват с 2.7%, достигайки 57.027 млрд. лв. (2.5% годишно увеличение през август 2014 година).

В края на септември 2014 г. кредитите за неправителствения сектор са 56.022 млрд. лв. (70.7% от БВП) при 55.680 млрд. лв. към август 2014 г. (70.3% от БВП). През септември 2014 г. те нарастват на годишна база с 2.6% (2.4% годишно увеличение през август 2014 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 170 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 173.1 млн. лв. (в т. ч. 3.8 млн. лв. през септември 2014 година), а обратно изкупените кредити – 343.2 млн. лв. (в т. ч. 1.7 млн. лв. през септември 2014 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 3% на годишна база през септември т. г. (2.9% годишно увеличение през август 2014 година) и в края на месеца достигат 36.118 млрд. лв. (45.6% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.589 млрд. лв. (23.5% от БВП) в края на септември 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.1% (0.1% годишно увеличение през август 2014 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.830 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0.2% (0.2% годишно увеличение през август 2014 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.358 млрд. лв. и са с 0.8% повече спрямо септември 2013 г. (0.9% годишно повишение през август 2014 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 8.3% (8.8% годишно понижение през август 2014 г.), като достигат 822.4 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.315 млрд. лв. (1.7% от БВП) в края на септември 2014 година. В сравнение със септември 2013 г. те нарастват с 39.5% (31.2% годишен ръст през август 2014 година).

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за експозициите по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни кредити не показват нито общо кредитите с нарушено обслужване, нито дела на тези с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Източник на информация за кредитите с нарушено обслужване са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 31 юли 2014 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на юни 2014 година*, делът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* е 10.57% (за банковата система без банковата група на Корпоративна търговска банка). В него е посочено, че размерът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* се изчислява, като от брутната им стойност се приспадат вече направените разходи за обезценка.

Нетните чуждестранни активи са 32.974 млрд. лв. в края на отчетния месец при 32.597 млрд. лв. в края на август 2014 година. На годишна база те нарастват със 17.4% при ръст от 16.8% през август 2014 година. През септември т. г. *чуждестранните активи* се увеличават с 9.3% (7.9% годишен ръст през август 2014 г.), като достигат 45.939 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 12.965 млрд. лв. и на годишна база намаляват със 7% (9.8% годишно понижение през август 2014 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2011	2012	2013	Август 2014	Септември 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	7.2	69,921	7.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.4	9.5	17.5	18.0	31,345	18.7
1.1. Пари извън ПФИ	5.9	9.1	6.8	11.0	9,652	11.3
1.2. Овърнйт депозити	20.0	9.7	23.8	21.5	21,693	22.3
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.8	7.9	4.0	-0.2	38,515	-0.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	9.2	5.0	-8.5	-8.9	26,346	-9.1
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	20.8	24.1	63.6	26.5	12,170	24.7
3) МЗ - М2(=3.1.)	64.4	-4.7	-35.4	21.4	61	3.2
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репосделки)	64.4	-4.7	-35.4	21.4	61	3.2
Източници на МЗ						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	16.8	32,974	17.4
1.1. Чуждестранни активи	5.5	15.0	3.4	7.9	45,939	9.3
1.2. Чуждестранни пасиви	-13.3	7.2	-11.0	-9.8	12,965	-7.0
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.7	2.6	3.6	0.3	54,272	0.1
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.4	2.5	3.6	0.9	56,498	1.4
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	76.2	-26.1	269.6	-599.8	-529	-358.0
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	3.8	2.8	0.3	2.5	57,027	2.7
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-50.7	2.3	-5.9	-23.9	-2,225	-44.2
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2011	2012	2013	Август 2014	Септември 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	12.6	7.6	8.7	7.4	58,910	7.2
1) Нефинансови предприятия	13.4	4.3	8.3	9.1	16,211	6.7
2) Финансови предприятия	7.5	-12.9	4.9	-9.6	3,516	-3.7
3) Домакинства и НТООД	13.0	11.7	9.3	8.5	39,183	8.6
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1) Нефинансови предприятия	3.2	3.0	0.2	2.4	56,022	2.6
2) Финансови предприятия⁶	5.4	5.0	0.1	2.9	36,118	3.0
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.4	9.8	10.0	31.2	1,315	39.5
3.1. Овърдрафт	-9.5	-4.2	-1.4	0.4	1,580	0.8
3.2. Жилищни кредити	1.9	0.8	-1.2	0.2	8,830	0.2
3.3. Потребителски кредити	-1.5	-2.3	2.2	0.9	7,358	0.8
3.4. Други кредити	4.3	-1.5	-6.0	-8.8	822	-8.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии за юни 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2011	2012	2013	Август 2014	Септември 2014
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	7.2	7.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	5.2	3.5	6.5	7.3	7.6
1.1. Пари извън ПФИ	0.9	1.2	0.9	1.5	1.5
1.2. Овърнайт депозити	4.3	2.3	5.6	5.8	6.1
2) М2 - М1 (Квализипари = 2.1.+2.2.)	6.9	5.0	2.5	-0.1	-0.4
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.1	2.7	-4.4	-4.0	-4.1
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	1.8	2.3	6.9	3.9	3.7
3) М3 - М2(=3.1.)	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	16.8	17.4
1.1. Чуждестранни активи	10.7	25.0	5.4	11.9	13.9
1.2. Чуждестранни пасиви	-12.7	4.8	-6.6	-4.9	-3.5
2) ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.4	2.5	3.6	0.9	1.4
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.4	-0.3	3.3	-1.6	-1.3
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	4.0	2.8	0.3	2.5	2.7
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	3.3	2.9	0.2	2.4	2.6
а) Нефинансови предприятия	3.4	3.1	0.0	1.8	1.9
б) Финансови предприятия ⁴	0.0	0.2	0.2	0.5	0.7
в) Домакинства и НТООД	-0.2	-0.3	-0.1	0.0	0.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии за юни 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.